



Älvdalens kommun  
Älvdaelien tjielte

# Vattentjänstplan

**Beslutad av:** Kommunfullmäktige (KF2023 § 139)  
**Datum för beslut:** 2023-12-11  
**Dokument gäller från:** 2023-12-11  
**Dokumentet gäller för:** Älvdalens kommunkoncern  
**För revidering ansvarar:** Samhällsenheten  
**Datum för revidering:** -  
**Diarienummer:** KS 2023/1019  
**Revideringsintervall:** Vart fjärde år

# Innehåll

|  |    |
|--|----|
| Inledning.....   | 4  |
| 1. Bedömning av behov av allmänna VA-tjänster.....                                 | 4  |
| 1.1. Metod för bedömning och presentation av resultat.....                         | 4  |
| 1.2. Resultat av behovsbedömningen.....  | 5  |
| 1.2.1. Områden med fortsatt enskild VA-försörjning, normal hantering.....          | 6  |
| 1.2.2. Områden med fortsatt enskild VA-försörjning, bevakning/utredning.....       | 10 |
| 2. Plan för övergripande frågor.....   | 14 |
| 2.1. Samordning mellan berörda aktörer .....                                       | 14 |
| 2.2. Bebyggelseutveckling och exploatering.....                                    | 14 |
| 2.2.1. Översiktsplan .....   | 14 |
| 2.2.2. Framtagande av nya fördjupade översiktsplaner och detaljplaner .....        | 15 |
| 2.3. Taxeutveckling.....   | 15 |
| 2.4. Säkerhetsfrågor/krissituationer .....   | 16 |
| 2.5. Vattenresurser för framtida vattenförsörjning.....                            | 17 |
| 2.6. Dagvatten .....   | 17 |
| 2.7. Åtgärder för övergripande frågor .....  | 18 |
| 3. Plan för den allmänna VA-anläggningen.....                                      | 18 |
| 3.1. Verksamhetsområden.....   | 18 |
| 3.2. Förnyelseplanering.....   | 18 |
| 3.3. Spillvatten.....  | 18 |
| 3.4. Dricksvatten .....  | 19 |
| 3.5. Dagvatten .....   | 19 |
| 3.5.1. Skyfall.....  | 19 |
| 3.6. Åtgärder kopplade till den allmänna VA-anläggningen .....                     | 19 |
| 4. Plan för områden med enskild vatten- och /eller avloppsförsörjning.....         | 21 |
| 4.1. Område med normal hantering .....   | 21 |
| 4.2. Område med bevakning/utredning .....  | 22 |
| 5. Plan för områden i väntan på verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen | 24 |
| 6. Sammanställning av alla åtgärder .....  | 25 |
| 7. Strategisk miljöbedömning .....   | 27 |
| 7.1. Slutsats och ställningstagande .....  | 27 |
| 8. Begreppslista .....   | 28 |

## Inledning

Vatten är en av samhällets viktigaste resurser. Vi har ett gemensamt ansvar att se till att även framtida generationer kan ta del av det fina vatten som idag finns i Älvdalen. För att uppmärksamma utmaningar och prioritera åtgärder har Älvdalens kommun upprättat en vattentjänstplan med syfte att nå en hållbar försörjning av vatten och avlopp (VA).

Syftet med en kommunövergripande vattentjänstplan är att ge kommunen förutsättningar att säkra en långsiktig utveckling av allmänt och enskilt VA på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Med vattentjänstplanen uppmärksammas utmaningarna och de prioriterade åtgärderna för en hållbar försörjning av vatten och avlopp. Vidare ska vattentjänstplanen redogöra för kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Älvdalens kommun har utgått från att 12 år är en långsiktig planering.

Vattentjänstplanen har upprättats av tjänstemän från samhällsenheten och Nodava AB. En styrgrupp har utgjorts av kommundirektör samt VD för Älvdalens vatten och Avfall AB (ÄVA). För att erhålla en politisk förankring av planen har en referensgrupp deltagit i arbetet som bestått av kommunstyrelsens ordförande (KSO), första vice KSO, andra vice KSO och ordförande respektive vice ordförande i ÄVA.

Underlag och fakta som använts i arbetet finns i kommunens VA-översikt. Kommunens VA-policy har varit vägledande för prioriteringar och ställningstaganden.

Vattentjänstplanen ska beslutas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om den är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

Vattentjänstplanen ersätter tidigare VA-plan år 2019-2023. Åtgärderna i den tidigare VA-planen är antingen genomförda, överförda till denna vattentjänstplan eller inaktuella för denna plan och period.

## 1. Bedömning av behov av allmänna VA-tjänster

### 1.1. Metod för bedömning och presentation av resultat

År 2020 gjorde Länsstyrelsen i Dalarna en GIS-analys av bebyggda områden med eventuellt behov av allmänt VA i Älvdalen. Detta arbete har kommunen bedömt vara en bra grund och har därför använts för att analysera och bedöma behovet av allmänna vattentjänster under arbetet med vattentjänstplanen. De identifierade

områdena och deras benämningar har setts över och presenteras med reviderade benämningar och omfattningar i Bilaga 1. Karta över samtliga bebyggda områden som ingår i bedömning.

Utifrån Länsstyrelsens material och med de för kommunen i övrigt kända förhållandena i respektive bebyggt område har en bedömning gjorts av respektive områdes förutsättningar för enskild VA-försörjning och eventuella behov av allmänna VA-tjänster. I denna bedömning har även länsstyrelsernas GIS-stöd för planering och tillsyn av små avlopp samt vatteninformationssystem Sverige använts (VISS). Älvdalens kommun har sedan gjort en samlad bedömning av behov av allmänna VA-tjänster samt förslag till hantering och åtgärder för bebyggda områden med fortsatt enskild VA-försörjning för respektive område. Vid bedömningen av avloppsförsörjningen har inga kända problem på områdesnivå kunnat återfinnas för något av de bedömda områdena avseende dagvattenhantering. Dagvattenfrågan förutsätts därmed, i denna behovsbedömning, kunna lösas på naturlig väg på fastighetsnivå och behandlas därför inte vidare.

Resultatet presenteras som en samlad motivering och bedömning i textform för respektive identifierat område i kapitel 1.2. En plan för hantering och åtgärder för långsiktigt hållbar enskild VA-försörjning redovisas i kapitel 4.

## **1.2. Resultat av behovsbedömningen**

Resultatet av bedömningen av behov av allmänna vattentjänster är att Älvdalens kommun kommit fram till att det för närvarande inte finns något bebyggt område som motiverar en utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen utanför aktuella utvecklings- och exploateringsområden.

Vid bedömningen av behov har Älvdalens kommun identifierat att det för vissa områden behövs utredande och kontrollerande insatser för att kunna bibehålla en fortsatt enskild VA-försörjning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Områdena har därför kategoriserats som något av följande:

### **Område med fortsatt enskild VA-försörjning, normal hantering:**

Ett område som idag har enskild VA-försörjning och där förutsättningarna för att fortsätta ha enskilda anläggningar bedöms vara tillfredsställande även med fortsatt förväntad bebyggelseutveckling, se *Tabell 1*.

### **Område med fortsatt enskild VA-försörjning, bevakning/utredning:**

Utöver normal hantering ska bevakning/utredning utföras och områden ska prioriteras för åtgärder i närtid för att säkra VA-försörjningen långsiktigt, se *Tabell 2*.

Områdena ska analyseras igen i nästa aktualisering/omarbetning av vattentjänstplanen för att se om något har förändrats som motiverar en annan bedömning.

### 1.2.1. Områden med fortsatt enskild VA-försörjning, normal hantering

Tabell 1. Områden där bedömningen utmynnat i att områdena kan hanteras normalt för att bibehålla en fortsatt god enskild VA-försörjning i området.

| Område        | Samlad motivering och bedömning  |
|---------------|--|
| Karlsarvet    | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Dysberg       | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Garberg       | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Gränjåsvallen | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Nordomsjön    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Rutnäs        | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Rånäs         | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Drosbacken    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Mörkret       | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Drevdagen     | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |

| Område            | Samlad motivering och bedömning  |
|-------------------|--|
| Flötningen        | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Foskros           | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Mångsbodarna      | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Risberg           | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Nysätersvallen    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Bössbod           | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Gammelsätervallen | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Synnanåt          | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Lövnäs            | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Tyrinäs           | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Nya Vasselvallen  | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Öjvasseln         | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |

| Område           | Samlad motivering och bedömning  |
|------------------|--|
| Andersbodarna    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Evertsberg östra | Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur status på befintliga enslida/enskilda gemensamma VA-anläggningar är samt förutsättningar för att bibehålla lösning med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar som kan ligga till grund för framtida riskbedömning och hantering. |
| Idre Pers gränd  | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Lövåsen          | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Okbodarna        | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Ribbåsen         | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Sydväst Ramma    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Stopsbodarna     | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Stormorvallen    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Storfjätern      | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Tvåråberg        | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Kryptjärn        | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande  |



| Område              | Samlad motivering och bedömning  |
|---------------------|--|
|                     | bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Brindberg           | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Fjällbäcken         | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Hållberg            | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Storbo              | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar.   |
| Nybolet             | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Sälen               | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Grönsåsen           | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Himmelfjäll         | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |
| Evertsbergs-sjöarna | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. |
| Björnliden          | Fastigheter i nära anslutning till verksamhetsområde för allmän VA-anläggning kan beredas anslutning efter särskild ansökan till VA-huvudmannen.   |

## 1.2.2. Områden med fortsatt enskild VA-försörjning, bevakning/utredning

Tabell 2. Områden där bedömningen utmynnat i att områdena behöver bevakning/utredning för att bibehålla en fortsatt god enskild VA-försörjning i området.

| Område      | Samlad motivering och bedömning   |
|-------------|---|
| Gördalen    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och nyttjandekaraktär, där belastningstopparna är relativt få och korta bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker för att säkerställa en långsiktigt godtagbar VA-försörjning.              |
| Idrefjäll   | Utifrån kunskapen om den samlade gemensamma vattenförsörjningen som lyder under livsmedelsverkets föreskrifter och kommunens tillsyn bedöms riskerna med enskilda gemensamma lösningen vara hanterbara. Området följs därmed med uppföljande bevakning som kan ligga till grund för framtida riskbedömning.   |
| Rämma       | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan påverka badvattenkvalitet i Rämmasjön och som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |
| Östomsjön   | Utifrån områdets förutsättningar, nyttjandekaraktär och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som som kan ligga till grund för framtida riskbedömning.                                  |
| Fjätervålen | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och nyttjandekaraktär där belastningstopparna bedöms som mindre intensiva bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker för att säkerställa en långsiktigt godtagbar VA-försörjning.            |

| Område                          | Samlad motivering och bedömning   |
|---------------------------------|---|
| Kringelfjorden                  | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som som kan ligga till grund för framtida riskbedömning.                              |
| Evertsberg Södra                | Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur status på befintliga enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar är samt förutsättningar för att bibehålla lösning med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar som kan ligga till grund för framtida riskbedömning och hantering.   |
| Lindbäcken/dp<br>Gördalen 11:30 | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och nyttjandekaraktär där belastningstopparna är relativt få och korta bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker för att säkerställa en långsiktigt godtagbar VA-försörjning. |
| Åsen norra                      | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker för att säkerställa en långsiktigt godtagbar VA-försörjning.   |
| Foskros fjällby                 | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning.                     |
| Heden                           | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker för att säkerställa en långsiktigt godtagbar VA-försörjning.   |

| Område         | Samlad motivering och bedömning   |
|----------------|---|
| Höstsätern     | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms behoven av VA-försörjning kunna uppfyllas med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker för att säkerställa en långsiktigt godtagbar VA-försörjning.   |
| Fulufjällsbyn  | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |
| Klutsjön       | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |
| Loka           | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning.   |
| Morbäckssätern | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |
| Västibyn       | Utifrån områdets förutsättningar och bebyggelsestruktur bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning.   |

| Område           | Samlad motivering och bedömning   |
|------------------|---|
| Idresjöns stugby | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |
| Tjärnvallen      | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |
| Blyberg västra   | Området ska hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur status på befintliga enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar är samt förutsättningar för att bibehålla lösning med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar som kan ligga till grund för framtida riskbedömning och hantering.   |
| Lemmsjövallen    | Utifrån områdets förutsättningar, bebyggelsestruktur och stor andel fritidsbebyggelse med begränsat nyttjande bedöms riskerna med VA-försörjning vara hanterbara med enskilda/enskilda gemensamma VA-anläggningar. Området bör hanteras med åtgärder samt uppföljande bevakning om hur utveckling och nyttjandet av bebyggelsen sker som kan ligga till grund för framtida riskbedömning. |

## 2. Plan för övergripande frågor

### 2.1. Samordning mellan berörda aktörer

Det är viktigt att det sker en kommunikation och samordning kring översiktsplanering och detaljplanering i ett tidigt skede mellan kommunen och VA-huvudmannen för att stämma av och samordna planeringsarbetena. Älvdalens kommun behöver arbeta systematiskt med samordning av dessa frågor.

I samband med en utbyggnad av allmänt VA till fastigheter är det viktigt att kommunen och VA-huvudmannen kommunicerar på ett genomtänkt sätt för att minska risken för motstridiga uppgifter till berörda fastighetsägare.

### 2.2. Bebyggelseutveckling och exploatering

#### 2.2.1. Översiktsplan

Kommunens översiktsplan vann laga kraft år 2019 och pekar ut nya bostads- och verksamhetsområden i kommunen. De utvecklingsområden som har identifierats i översiktsplanen grupperas här enligt deras möjlighet att anslutas till allmän VA-anläggning.

#### Älvdalen

**Bedöms ha ekonomiska och tekniska förutsättningar för anslutning till allmän VA-anläggning:**

- Knapperön: 50-60 bostäder.
- Storbrott/Holen: 20-25 bostäder.
- Östermyckeläng/Mjågen: 50-60 bostäder.
- Mjågens industriområde: Verksamhetsområde för industri.

**Bedöms sakna ekonomiska och tekniska förutsättningar för anslutning till allmän VA-anläggning men bedöms kunna lösas långsiktigt med enskild/enskild gemensam VA-lösning:**

- Blybergsvilan: Verksamhetsområde för industri.

#### Särna

**Bedöms ha ekonomiska och tekniska förutsättningar för anslutning till allmän VA-anläggning:**

- Stationsheden: 20-30 bostäder.
- Sågudden: 8-10 bostäder.
- Särna industriområde: Verksamhetsområde för industri.

**Bedöms sakna ekonomiska och tekniska förutsättningar för anslutning till allmän VA-anläggning men bedöms kunna lösas långsiktigt med enskild/enskild gemensam VA-lösning:**

- Gördalen: Verksamhetsområde för besöksnäring.

### **Idre**

**Bedöms ha ekonomiska och tekniska förutsättningar för anslutning till allmän VA-anläggning:**

- Bergetkurvan: 15-20 bostäder.
- Övre Högstjärn: 25-30 bostäder
- Himmelfjäll, Idre Fjäll, Fjätervålen: Verksamhetsområden för besöksnäring.
- Idre industriområde: Verksamhetsområde för industri.

**Saknar i dagsläget förutsättningar för ytterligare anslutningar till anslutning till allmän VA-anläggning:**

- Grövelsjön: Verksamhetsområde för besöksnäring.

### **LIS-områden**

135 LIS-områden har identifierats i Älvdalens kommun, varav 49 ligger inom eller angränsar till kommunalt verksamhetsområde för VA. Resterande områden bör lösas enskilt eller utredas för allmän VA-lösning. LIS-områden ger ingen byggrätt utan snarare förutsättning att upphäva eller minska ned strandskyddet.

#### **2.2.2. Framtagande av nya fördjupade översiktsplaner och detaljplaner**

Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Idre-området pågår. Denna inkluderar Idre by samt de tre fjällanläggningarna Idre Fjäll, Idre Himmelfjäll och Fjätervålen. Nya utvecklingsområden, i form av tillkommande detaljplanearbeten, ska utredas för anslutning till allmän VA-anläggning.

#### **2.3. Taxeutveckling**

VA-verksamheten ska vara självfinansierad genom avgifter som regleras i VA-taxan. Det innebär att VA-taxan ska spegla de utgifter som föreligger för att bygga ut eller bygga om det allmänna ledningsnätet, avloppsreningsverk samt vattenverk och för att sköta och underhålla dessa.

VA-taxan anger hur avgifterna tas ut för fastigheter inom kommunens verksamhetsområde för allmänt VA. VA-taxan består av anläggningsavgifter och bruksavgifter. Anläggningsavgifterna är en engångsavgift som blivande VA-kunder betalar för att få ansluta till det allmänna VA-nätet. Anläggningsavgiften tas också ut vid eller vid ändrade förhållande på en fastighet som redan är ansluten till

allmänt VA, tex tillkommande lägenheter. Anläggningsavgifterna syftar till att finansiera VA-huvudmannens kostnader att bygga ut VA till en fastighet. Anläggningsavgiften kan också bidra till finansiering av nödvändiga åtgärder i befintlig VA-anläggning såsom vattenverk, avloppsreningsverk och huvudledningar.

Brukningsavgifterna är periodiskavgifter som avses att finansiera drift- och underhållskostnader av befintliga VA-anläggningar, kapitalkostnader för investeringar samt andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänster.

Investeringar i vattenverk, avloppsreningsverk samt återinvesteringar i ledningsnätet ger inga intäkter i form av anläggningsavgifter.

Kommande krav från EU och myndigheter kan innebära att omfattande investeringar behöver göras i VA-anläggningar. En snabb exploateringstakt i norra kommundelen kräver en ökad kapacitet i både vatten- och avloppsförsörjning. Dagens VA-anläggningar byggdes till stor del ut på 50-, 60- och 70-talet med stöd av statliga bidrag. Behovet av att förnya anläggningarna växer och reinvesteringstakten har historiskt varit för låg vilket lett fram till en investeringsskuld. Omfattande investeringar behöver vidtas för att säkra försörjningen för framtida generationer. Enligt ett uttalande från Svenskt Vatten kan VA-avgifterna generellt inom Sverige fyrdubblas de närmsta 10 – 20 åren för att täcka behovet av investeringar och driftkostnader.

## **2.4. Säkerhetsfrågor/krissituationer**

En allvarlig störning i vattenleverans går inte helt att eliminera. Det går heller inte att förutse när en allvarlig störning sker. För att minimera konsekvenserna vid en störning i dricksvattenförsörjningen krävs planering och samverkan mellan kommunen och verksamhetsutövare. En nödvattensituation som inte är förberedd innebär att beslut om prioriteringar fattas på ingen eller litet underlag vilket kan äventyra liv och hälsa och kan kosta stora belopp för samhället. För Älvdalens kommun finns en övergripande plan för nödvatten som hanterar försörjning, klargör ansvarsområden och arbetsfördelning och tydliggör prioriteringar för att effektivt kunna upprätthålla viktiga samhällsfunktioner vid allvarlig störning.

För varje mandatperiod upprättas risk- och sårbarhetsanalys inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap med. Syftet är att öka medvetenhet och kunskap hos beslutsfattare och verksamhetsansvariga om hot, risker och sårbarheter för att skapa underlag för planering. Risk- och sårbarhetsanalys omfattar kommunens samhällsviktiga verksamheter, där vattenförsörjning utgör en del.

Allmänna vattentäkter skyddas genom upprättande av vattenskyddsområden med särskilda föreskrifter samt inhägnad av vattentäkter och intrångsskydd i vattenverk.



## 2.5. Vattenresurser för framtida vattenförsörjning

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) rekommenderar att vattenförsörjningsplaner ska göras både på regional och kommunal nivå. Den regionala vattenförsörjningsplanen är, enligt SGU, ett viktigt verktyg för att samverka om skydd för vattenresurser över kommungränserna. Länsstyrelsen Dalarna leder ett arbete att ta fram en regional vattenförsörjningsplan tillsammans med en arbetsgrupp med representanter från länets VA-huvudmän. Kommunal vattenförsörjningsplan kan ge möjlighet till fördjupning och mer detaljerade beskrivningar, t.ex. kartläggning av vattenresursen utifrån uttagskapacitet, kvalitet och sårbarhet.

VA-huvudmannen har utrett grundvattenförekomster i samband med pågående byggnation av nytt vattenverk i Idre samt vattenverk i Älvdalen som togs i drift 2016. Kunskaperna om grundvattenförekomsten anses därmed vara god och kommunal vattenförsörjningsplan tas inte fram under planperioden.

## 2.6. Dagvatten

Dagvatten är nederbördsvatten, dvs. regn- eller smältvatten, som inte tränger ner i marken, utan avrinner på markytan. På mark som är oexploaterad tränger nederbörd och annat vatten ner i marken men är marken hårdgjord genom t.ex. asfaltering och byggnation rinner vattnet ovanpå. Är de hårdgjorda ytorna stora ger regn och snösmältning upphov till snabb avledning och stora vattenvolymer, vilket kan förändra den naturliga vattenbalansen. Med dagvattnet följer föroreningar som ansamlats på ytan och därmed kan dagvatten vara en källa till miljöpåverkan.

För att undvika ökad risk för lokala översvämningar, skador på byggnader och miljöföroreningar behövs en välplanerad dagvattenhantering i tätorter och exploateringar.

En långsiktigt hållbar dagvattenhantering innebär att ta hand om dagvattnet på ett naturligt sätt och kännetecknas av infiltration, trög avledning samt en höjdsättning av bebyggelse och markanläggningar till skydd mot översvämningar. Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) ska vara det första alternativet vid planering och exploatering. Om lokalt omhändertagande inte är möjligt, inte räcker till eller av andra orsaker är olämpligt ska dagvattnet avledas till en lämplig plats för omhändertagande via exempelvis dammar för flödesutjämning och eventuell rening. Recipientens känslighet och skyddsvärde i kombination med dagvattnets innehåll av föroreningar är styrande för behovet av rening.

Älvdalens kommun saknar ett dagvattenprogram och riktlinjer. I samband med framtagande av sådana bör bland annat frågor om skyfallshantering, fastställande av huvudmannaskap för dagvattenförande ledningsnät samt dimensioneringsförutsättningar för framtida reinvesteringsinsatser arbetas fram.

## 2.7. Åtgärder för övergripande frågor

Tabell 3. Sammanställning över åtgärder för övergripande frågor som bör utföras

| Åtgärd  | Motiv (varför)  | Konsekvens (effekt)  |
|---|---|--|
| Kommunikationsplan vid utbyggnad av VA  | Kommunens invånare ska få samma svar oavsett vem de frågar. | Tydligare och stringent information                                |
| Ta fram ett dagvattenprogram och riktlinjer   | Säkra funktionen dagvattenhantering vid exploatering        | Att områdena fungerar vid nederbörd, snöhantering och snösmältning |
| Utred skyfallsrisker på den allmänna VA-anläggningen och ta fram åtgärder för att minska dessa. | Få kunskap och kännedom om risker.                          | VA-anläggning säkras inför skyfall.                                |

## 3. Plan för den allmänna VA-anläggningen

### 3.1. Verksamhetsområden

Verksamhetsområdesgränsen är aktuell och förändras i takt med behov och exploateringsområden.

### 3.2. Förnyelseplanering

För att säkerställa VA-anläggningens funktion och påverkan på anslutna fastigheter och omgivning bör oplanerade driftstörningar föregås av en aktiv förnyelseplanering och genomförande av förnyelsearbete. Förnyelseplan ska därför tas fram under planperioden.

### 3.3. Spillvatten

Reningsverk i Älvdalen (Mjågen) och Idre planeras att utökas för att öka kapaciteten att ta emot kommande utveckling av bebyggelseområden, samt anpassas efter nuvarande lagkrav på rening. Tillstånd har erhållits för utbyggnad av Mjågen ARV från 4 000 pe till 7 000 pe där biologisk rening tillkommer. För Idre ARV finns tillstånd att bygga ut reningsverket med ytterligare en reningslinje för att öka kapaciteten från 16 000 pe till 24 000 pe.

Pe (personequivallenter) används då man ska dimensionera avloppsanläggningar. Med en personequivallent menas den mängd föroreningar som motsvarar det genomsnittliga utsläppet per person och dag mätt i biokemisk syreförbrukning. Exploateringsområdena vid Idre har växt i en hög takt de senaste åren och det finns

planer på ytterligare expansion. Tillstånd för att höja kapaciteten på avloppsrening i Idre behöver sökas för att klara kommande behov på kort sikt men även förbereda för det behov som kan uppstå på lång sikt.

Flera mindre reningsverk vid Älvdalen är under ombyggnation för att möta dagens krav på rening.

Planer på exploatering vid Särna påkallar utredning för hur den allmänna VA-anläggningen ska möta behovet.

Slam från allmänna reningsverk kommer under planperioden att köras till nedlagd gruvdeponi i Idreområdet för kompostering och täckning. En strategisk plan för hållbar slamhantering behöver tas fram och kommer styra hur frågan hanteras i samband med ombyggnation av de större reningsverken.

### 3.4. Dricksvatten

Vattentäkt i Idre byggs ut för att säkra vattenkapaciteten i en överskådlig framtid.

Planer på exploatering vid Särna påkallar utredning för hur den allmänna VA-anläggningen ska möta behovet.

Det pågår ett arbete för att skydda allmänna vattentäkter med vattenskyddsområde i Älvdalen och Idre.

### 3.5. Dagvatten

Den allmänna hanteringen av dagvatten vid olika regnintensiteter och i förhållande till befintlig och planerad bebyggelse hanteras under kapitel 2.6 Dagvatten.

#### 3.5.1. Skyfall

Den allmänna VA-anläggningens funktion vid skyfallsregn behöver säkras. Älvdalens kommun planerar att bedöma skyfallsriskerna och utreda lämpliga åtgärder för att säkra funktionskraven på den allmänna VA-anläggningen under planperioden.

### 3.6. Åtgärder kopplade till den allmänna VA-anläggningen

*Tabell 4. Sammanställning över åtgärder som bör utföras för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera långsiktigt.*

| Åtgärd   | Motiv (varför)   | Konsekvens (effekt)                              |
|--|--|--|
| Framtagande av förnyelseplan                               | Ökade krav från tillsynsmyndigheter och äldre anläggningar gör att reinvesteringsbehovet är högt | Verktyg för att planera rätt åtgärder i rätt tid |
| Idre ARV och Mjågen ARV byggs ut enligt erhållna tillstånd | Möta behov i kapacitet och dagens krav på rening   |  |

| <b>Åtgärd</b>   | <b>Motiv (varför)</b>  | <b>Konsekvens (effekt)</b>  |
|---|--|---|
| Söka tillstånd, för att höja kapaciteten på avloppsrening i Idre                  | För att möta kommande bebyggelse enligt antagna planbesked och kommunens fördjupade översiktsplan över Idreområdet   |   |
| Brunnsberg, Evertsberg och Nornäs reningsverk byggs om                            | Möta dagens krav på rening   |   |
| Utredning VA-försörjning Särna  | Exploatering av Mickeltemplet  | Risk att befintlig kapacitet inte är tillräcklig när området är fullt utvecklat   |
| Minska ovidkommande vatten i spillvattennätet                                     | Säkerställa funktionen på spillvattenavledningen och minska energiåtgång och flödesbelastningen på reningsverk.  | Att hantera frågan för anslutna fastigheter (dräneringar och takavlopp) likväl som inläckage på den allmänna spillvattenanläggningen kan säkerställa maximal effekt |
| Ansöka om vattenskyddsområde för de större vattentäkterna                         | Vattenskyddsområden har föreskrifter till skydd för vattnet. Det kan innebära begränsningar av hur marken får användas och regler kring hur till exempel kemiska produkter och avfall får hanteras | Minska risken för störningar som kan planeras och regleras bort   |
| Utföra skyfallsutredning för att säkra funktionen på den allmänna VA-anläggningen | Förebygga risk för skador med efterföljande driftsstörningar   | Kommunen blir bättre rustad i tider av klimatförändring   |
| Framtagande av långsiktig slamstrategi  | Identifiera långsiktig avsättning av slam för att kunna göra rätt anpassning av reningsverk  | Investeringar i reningsverk hamnar rätt i förhållande till den långsiktiga slamavsättningen   |
| Fastställa beräkningsmodell för att omvandla bäddar till pe                       | Hantera tillkommande exploateringsområden av fritidsbebyggelsekaraktär för anpassning av nödvändig kapacitet vid   | Att kapacitet finns när högbelastningstillfällen inträffar  |

| Åtgärd | Motiv (varför)                       | Konsekvens (effekt) |
|--------|--------------------------------------|---------------------|
|        | VA-verk för högbelastningstillfällen |                     |

## 4. Plan för områden med enskild vatten- och /eller avloppsförsörjning

### 4.1. Område med normal hantering

Behovet av VA-försörjning i områdena med normal hantering, som ses i *tabell 1* i *kapitel 2.3*, bedöms fortsatt kunna ske med enskild VA-försörjning. För att säkerställa en långsiktigt god VA-försörjning och minimera påverkan på miljön i dessa områden har två åtgärder identifierats. Dessa åtgärder är förebyggande och tanken är att resultaten ska användas som underlag till kommande behovsbedömningar i arbetet med framtida versioner av vattentjänstplan. Åtgärderna ses i *Tabell 5*.

*Tabell 5. Åtgärder för att bibehålla en fortsatt god enskild VA-försörjning i områden med normal hantering*

| Åtgärd                                     | Motiv (varför)  | Konsekvens (effekt)   |
|--|---|---|
| 1. Genomföra tillsynsplan små avlopp       | Alla små avloppsanläggningar i Älvdalens kommun ska uppfylla rådande lagkrav och därför bidra till att Sveriges vattenförvaltning samt nationella och regionala miljömål uppnås. Tillsynsplanen innefattar alla områden där små avlopp finns. | Minskad påverkan från enskilda avlopp. Eventuellt förbättrad kvalitet på dricksvatten.  |
| 2. Projekt provtagning av små vattentäkter | Syftet med projektet är att med hjälp av fastighetsägare med enskild vattentäkt skapa en uppfattning av hur kvaliteten på dricksvattnet är i Älvdalens kommun.  | Den enskilda fastighetsägaren får bättre vetskap om sin vattenkvalitet. Kommunen får mer kunskap om vattenkvaliteten och kan därmed göra ännu bättre bedömning av VA-situationen i framtiden. |

## 4.2. Område med bevakning/utredning

Utöver normal hantering finns områden som ska ligga under bevakning/utredning och prioriteras för åtgärder i närtid för att säkra VA-försörjningen långsiktigt, se *Tabell 2 i kapitel 2.3*. För dessa områden har ytterligare åtgärder identifierats, se *Tabell 6*.

*Tabell 6. Åtgärder för att bibehålla en fortsatt god enskild VA-försörjning i områden med bevakning/utredning*

| <b>Åtgärd</b>   | <b>Motiv (varför)</b>   | <b>Konsekvens (effekt)</b>   |
|---|---|--|
| 3. Identifiera enskilda gemensamma vattentäktslägen                   | Uppgifter om vattentäkter och deras lägen är viktig information för att kunna upptäcka och hantera eventuella risker i området. | Säkerställa dricksvattenkvaliteten över tid.   |
| 4. Lokala hälsoskydds-föreskrifter för vattentäkt                     | Minska riskerna för kontaminering av vattentäkt.  | Få närboende att iaktta försiktighet i närområdet, vara till hjälp vid kommunens ärendehandläggning och planläggning av området samt vara till stöd för Räddningstjänstens insatser vid brand och olycka. Säkerställa dricksvattenkvaliteten över tid. |
| 5. Klargöra förutsättningar för anläggning av små avloppsanläggningar | Effektivare och säkrare handläggning vid avloppsärenden.  | Bättre anpassade avloppsanläggningar.  |
| 6. Uppföljande kontroll av känslig närmiljö                           | Få ökad kännedom om närmiljön och kunna prioritera framtida nödvändiga åtgärder.  | Ska kunna göra säkrare bedömningar av behovet av förbättrad funktion på avloppsanläggningar.   |
| 7. Prioriterad tillsyn av gemensamma avloppsanläggningar              | Få kännedom om och säkra avloppsanläggningarnas funktion.   | Minskad påverkan från enskilda avlopp. Eventuellt förbättrad kvalitet på dricksvatten.   |

I arbetet med att bedöma behoven för de olika områdena har det identifierats 22 stycken områden där bevakning/utredning bedöms behövas för att säkra VA-situationen långsiktigt, se *Tabell 7*.

Tabell 7. Åtgärder som ska utföras i de områden där det bedömts krävas bevakning/utredning för att bibehålla en fortsatt god enskild VA-försörjning i området

| Område                        | Åtgärd                 | Kommentar |
|-------------------------------|------------------------|-----------|
| Gördalen                      | 1, 2, 3, 4, 5 och 6    |           |
| Idre fjäll                    | 3                      |           |
| Rämma                         | 1,2 och 6              |           |
| Storbo                        | 1, 7                   |           |
| Östomsjön                     | 1, 2, 3 och 4          |           |
| Fjätervålen                   | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Kringelfjorden                | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Evertsberg södra              | 1, 2 och 5             |           |
| Lindbäcken/Gördal<br>en 11:30 | 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 7 |           |
| Åsen norra                    | 1, 2, 3, 4 och 5       |           |
| Foskros fjällby               | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Heden                         | 1, 5 och 6             |           |
| Höstsättern                   | 1, 2, 3 och 4          |           |
| Fulufjällsbyn                 | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Klutsjön                      | 1, 2 och 6             |           |
| Loka                          | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Morbäckssättern               | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Västibyn                      | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Idresjöns stugby              | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Tjärnvallen                   | 1, 2, 3, 4 och 7       |           |
| Blyberg västra                | 1 och 5                |           |
| Lemmsjövallen                 | 1, 2, 3 och 4          |           |

## 5. Plan för områden i väntan på verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen

Plan för områden i väntan på verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen utvecklas om och när det beslutas att det för ett bebyggt område skall byggas ut allmän VA-anläggning.



## 6. Sammanställning av alla åtgärder

Tabell 8. Sammanställning av alla åtgärder som anges i Vattentjänstplanen.

| Åtgärd  | Ansvar                         | Tidplan        | Beslutsinstans       |
|---|--------------------------------|----------------|----------------------|
| Kommunikationsplan för utbyggnad av VA  | Samhällsenheten                | Vid behov      | Chef samhällsenheten |
| Ta fram ett dagvattenprogram och riktlinjer   | Samhällsenheten                | 2025           | KF                   |
| Utred skyfallsrisker på den allmänna VA-anläggningen och ta fram åtgärder för att minska dessa. | Älvdalens vatten och avfall AB | 2025           | Styrelse ÄVA         |
| Framtagande av förnyelseplan  | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024           | Styrelse ÄVA         |
| Idre ARV byggs ut enligt erhållet tillstånd   | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024 - 2026    | Styrelse ÄVA         |
| Mjågen ARV byggs ut   | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024 - 2027    | Styrelse ÄVA         |
| Söka tillstånd för att höja kapaciteten på avloppsrening i Idre                                 | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024           | Styrelse ÄVA         |
| Brunnsberg, Evertsberg och Nornäs reningsverk byggs om  | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024           | Styrelse ÄVA         |
| Utredning VA-försörjning Särna  | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024           | Styrelse ÄVA         |
| Minska ovidkommande vatten i spillvattennätet   | Älvdalens vatten och avfall AB | Löpande åtgärd | Styrelse ÄVA         |

| <b>Åtgärd</b>   | <b>Ansvar</b>                  | <b>Tidplan</b>      | <b>Beslutsinstans</b> |
|---|--------------------------------|---------------------|-----------------------|
| Ansöka om vattenskyddsområde för de större vattentäkterna                         | Älvdalens vatten och avfall AB | Löpande åtgärd      | Styrelse ÄVA          |
| Utföra skyfallsutredning för att säkra funktionen på den allmänna VA-anläggningen | Samhällsenheten                | Definieras 2024     | KS                    |
| Framtagande av långsiktig slamstrategi  | Älvdalens vatten och avfall AB | 2024                | Styrelse ÄVA          |
| Fastställa beräkningsmodell för att omvandla bäddar till pe                       | Älvdalens vatten och avfall AB | 2023                | Styrelse ÄVA          |
| Genomföra tillsynsplan små avlopp   | Samhällsenheten                | Enligt tillsynsplan | Myndighetsnämnd       |
| Projekt provtagning av små vattentäkter   | Samhällsenheten                | 2025                | Chef samhällsenheten  |
| Identifiera enskilda gemensamma vattentäktslägen                                  | Samhällsenheten                | 2025                | Chef samhällsenheten  |
| Lokala hälsoskydds-föreskrifter för vattentäkt                                    | Samhällsenheten                | 2026                | KF                    |
| Klargöra förutsättningar för anläggning av små avloppsanläggningar                | Samhällsenheten                | Löpande åtgärd      | Chef samhällsenheten  |
| Uppföljande kontroll av känslig närmiljö  | Samhällsenheten                | Löpande åtgärd      | Chef samhällsenheten  |
| Prioriterad tillsyn av gemensamma avloppsanläggningar                             | Samhällsenheten                | Löpande åtgärd      | Chef samhällsenheten  |

## 7. Strategisk miljöbedömning

När en ny plan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och i så fall göra en strategisk miljöbedömning. Vattentjänstplanen omfattas av 6 kapitlet i miljöbalken vilket innebär att en strategisk miljöbedömning ska göras om planen antas medföra betydande miljöpåverkan.

Kommunens bedömning följde Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar, den samlade undersökningen framgår av *Bilaga 2 - Undersökning av betydande miljöpåverkan*.

### 7.1. Slutsats och ställningstagande

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att planen inte medför en sådan betydande miljöpåverkan som avses i MB 6 kap 3 §. Ställningstagandet är baserat på en analys som redovisas i miljöchecklistan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas för vattentjänstplanen för Älvdalens kommun.

## 8. Begreppslista

| Term                   | Förkortning | Definition  |
|------------------------|-------------|---|
| Abonnet                |             | Fastighetsägare, verksamhetsutövare eller annan brukare som nyttjar en eller flera vattentjänster.  |
| Allmän VA-anläggning   |             | En VA-anläggning som kommunen har rättsligt bestämmande över och som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster.   |
| Allmän VA-försörjning  |             | VA-försörjning som kommunen ansvarar för.   |
| Avlopp                 |             | Vatten som avleds i rörledning: spillvatten, processvatten, kylvatten, dränvatten, dagvatten och inläckage.   |
| Avloppsreningsverk     | ARV         | Anläggning som renar och behandlar avloppsvatten.   |
| Dagvatten              |             | Vatten som tillfälligt avrinner från markytan eller från annan konstruktion, till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten eller framträngande av grundvatten.   |
| Dricksvatten           |             | Vatten avsett för dryck, matlagning eller beredning av livsmedel.   |
| Dräneringsvatten       | Dränvatten  | Grundvatten och nedträngande vatten från regn eller snösmältning som avleds i dräneringsledning, dräneringsskikt eller dike.  |
| Enskild VA-försörjning |             | En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning.  |
| Gemensamhetsanläggning | GA          | En anläggning inrättad med stöd av anläggningslagen i syfte att vara av väsentlig betydelse för flera fastigheter. Vanliga gemensamhetsanläggningar är dricksvatten och avlopp m.fl.  |
| Nodava AB              |             | Driftbolag samägt mellan Älvdalens, Moras och Orsas kommuner med uppgift att sköta den allmänna VA-försörjningen.   |
| Personekvivalent       | pe          | Beskriver belastningen från allmän verksamhet, industri och från hushåll på t.ex. en reningsanläggning eller ledningsnät.   |
| Recipient              |             | Sjö, vattendrag eller grundvatten som avloppsvatten avleds till.  |
| Skyfall                |             | Ett kraftigt och häftigt regn som faller på kort tid. SMHI:s definition är minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut.  |
| Små avlopp             |             | Avloppsanläggningar som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Dessa är ofta byggda med småskalig teknik avsedd för endast ett eller ett mindre antal hushåll, 1–5 hushåll, men |

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| Spillvatten                   | även för mindre verksamheter. I texten används även begreppet "enskilda avlopp". Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar o dyl. I texten används även begreppet "spillvattenavlopp". |
| Större enskilda vattentäkter  | En vattentäkt som producerar 10 m <sup>3</sup> /dygn eller mer eller som försörjer 50 abonnenter eller fler.  |
| VA-huvudman                   | Den som äger en allmän VA-anläggning.   |
| VA-kollektiv                  | Benämning för de fastigheter och andra abonnenter som är anslutna till allmänna VA-anläggningar. VA-verksamhet styrs av självkostnadsprincipen som helt finansieras av abonnenter genom VA-taxan.           |
| VA-taxa                       | VA-avgifter beslutade av kommunen för anslutning och brukande av allmänna VA-anläggningar som finansierar drift, underhåll och investering i de allmänna VA-anläggningarna.                                 |
| Vattentjänster                | Dricksvattenförsörjning och avlopp.   |
| Vattenverk                    | Anläggning som producerar dricksvatten från yt- eller grundvatten.  |
| Verksamhetsområde             | VO<br>Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.  |
| Älvdalen Vatten och Avfall AB | ÄVA<br>VA-huvudmannen för de allmänna VA-anläggningarna i Älvdalens kommun.   |